

KDE MIZÍ ANTILOPY, MĚNÍ SE I CELÁ SAVANA!

Ochrana antilopy Derbyho a dalších druhů antilop západoafrické a středoafričké savany

Organizace **Antelope Conservation** (dříve Derbianus Conservation či Derbianus CSAW) je jediná nezisková organizace na světě zaměřená výhradně na ochranu antilop. Sídli na Fakultě tropického zemědělství České zemědělské univerzity v Praze a tvoří ji odborníci, vědci a studenti. Přestože byla založena v roce 2010, její členové se antilopám věnují již od roku 2000. Hlavním cílem Antelope Conservation je prohlubovat vědecké poznání antilop západoafrické a středoafričké savany i ekosystémů, jejichž jsou součástí, a využívat získané poznatky k jejich ochraně.

Proč jsou antilopy důležité?

Na světě existuje přes 90 druhů antilop a většina z nich žije v Africe. Jsou klíčovou součástí ekosystémů a plní v nich zásadní roli. Jako býložravci významně ovlivňují druhovou rozmanitost rostlin a zároveň utvářejí prostředí pro další živočichy, například hmyz, ptáky a drobné savce. Jsou také přirozenou kořistí šelem, čímž přispívají k jejich přežití. Pro místní obyvatele navíc představují důležitý zdroj masa. Mnoho druhů afrických antilop je však ohroženo v důsledku ztráty přirozeného prostředí, nadměrného lovu a konkurence s hospodářskými zvířaty. Antilopy jsou schopné měnicím se podmínkám prostředí odolávat, nicméně u většiny z nich zůstává nejasné jak. I proto je nezbytné antilopy zkoumat, aby bylo možné účinně chránit jejich populace i ekosystémy, jejichž jsou součástí.

Vlajkovým druhem spolku Antelope Conservation je antilopa Derbyho (*Tragelaphus derbianus*), která patří spolu s antilopou losí mezi největší antilopy na světě. Samci v kohoutku dosahují výšky až 180 cm a mohou vážit skoro tunu, samice jsou o něco menší. Obě pohlaví se vyznačují spirálovitě stočenými rohy, které mohou dorůst délky až 120 cm. Antilopa Derbyho se dělí na dva poddruhy – východní a západní.

Východní poddruh antilopy Derbyho (*T. d. gigas*) se vyskytuje v Kamerunu, Středoafrické republice a Jižním Súdánu. Na Červeném seznamu Mezinárodního svazu ochrany přírody (IUCN) je zařazen mezi zranitelné druhy. Mimo volnou přírodu se několik desítek zvířat chová v zoologických zahradách v Severní Americe a Spojených arabských emirátech. Organizace Antelope Conservation spolupracuje s rezervací Chinko ve Středoafrické republice, kde je součástí skupiny odborných konzultantů pro ochranu antilopy Derbyho, zaměřuje se na studium jejich habitatů a na obojkování antilop pro sledování jejich pohybu.

Západní poddruh antilopy Derbyho (*T. d. derbianus*) je dle Červeného seznamu IUCN kriticky ohrožený a ve volné přírodě zbývá posledních 250 jedinců, kteří žijí v jediné populaci v senegalském národním parku Niokolo Koba. Odtud bylo v roce 2000 několik jedinců odchyceno a umístěno do senegalských rezervací Bandia a Fathala, kde probíhá jejich úspěšné rozmnožování. Dnes tyto rezervace čítají více než 170 antilop Derbyho. Západní poddruh antilopy Derbyho není chován v žádné zoologické zahradě na světě a mimo Senegal ho nenajdeme.

Podobnými hrozbami, jakým čelí antilopa Derbyho, jsou ohroženy i mnohé další antilopy západoafrické a středoafričké savany, na než se Antelope Conservation také zaměřuje. Příkladem jsou antilopa koňská (*Hippotragus equinus*), voduška kob (*Kobus kob*) nebo voduška jelenovitá (*Kobus ellipsiprymnus defassa*), které jsou typickými obyvateli západoafrických a středoafričkých savan. Na mnoha místech však jejich populace vykazují klesající tendenci, která je prohloubena změnami jejich životního prostředí, a proto je důležité je zkoumat a chránit.

Výzkum, který pomáhá zachraňovat

Antelope Conservation se spolu s Ředitelstvím národních parků Senegalu, organizací Panthera Senegal a projektem Lycaon Londýnské zoologické společnosti podílí na výzkumu antilop Derbyho pomocí fotopastí v národním parku Niokolo Koba. Vzhledem k obtížnosti přímého pozorování antilop v této oblasti jsou data z fotopastí klíčová pro odhadování velikosti populace a určování její struktury. Antelope Conservation dlouhodobě monitoruje i populace v senegalských rezervacích a od jejich založení vede plemennou knihu, která obsahuje podrobné informace o všech jedincích.

V rámci výzkumu, monitoringu a ochrany antilopích populací Antelope Conservation spolupracuje s místními vědci a studenty. Navázala partnerství s univerzitami v Senegalu, Nigeru a Středoafričké republice, kam vysílá své odborníky a do České republiky zve jejich studenty, kterým poskytuje odborný trénink. Antelope Conservation úzce spolupracuje i s místními komunitami a podporuje jejich aktivní zapojení do ochrany antilop. Organizace se rovněž věnuje environmentálnímu vzdělávání místních dětí a široké veřejnosti. Své výsledky prezentuje na mezinárodních konferencích a rozšiřuje povědomí o ochraně antilop i v České republice prostřednictvím přednášek a Dnů s antilopou v zoologických zahradách.

Plzeňská zoologická a botanická zahrada činnost Antelope Conservation a ochranu antilop podporuje od roku 2010, a to prostřednictvím členských příspěvků, finanční podpory a nákupu propagačních materiálů.

Jak mohu pomoci?

- Navštivte Zoo a BZ Plzeň! Podporujeme spolu s Vámi prostřednictvím projektu [Help nature](#)
- Záchranné projekty Zoo a BZ Plzeň můžete podpořit **jednorázovým finančním darem na náš sbírkový účet.**
- Podpořte záchranný projekt Antelope Conservation přímo na jejich **webových stránkách**

<https://www.antelopes.cz/>

Sbírkový účet na podporu projektů
ochrany přírody v Zoo a BZ města Plzně

QR PLATBA

